

Goda exempel på SCB:s språkliga identitet i praktiken

Här har vi samlat ett antal goda exempel att inspireras av från olika SCB-texter som visar hur SCB:s språkliga identitet kan se ut i praktiken. Del 1 visar exempel på disposition och läsarservice, språkdrag 2 i den språkliga identiteten. Del 2 visar exempel på ordval, språkdrag 3 i den språkliga identiteten.

Har du frågor om exemplen? Mejla [*språkvård!](#)

Del 1: exempel på disposition och läsarservice

Exempel 1: rapportrubrik (utdrag ur rapport)

Lämna ingen utanför
Statistisk lägesbild av genomförandet av
Agenda 2030 i Sverige, oktober 2020

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Lämna ingen utanför** visar rapportrubriken "Lämna ingen utanför" som väcker intresse och lyfter fram ett viktigt tema i rapporten. Underrubriken "Statistisk lägesbild av genomförandet av Agenda 2030 i Sverige, oktober 2020" berättar konkret och tydligt vad rapporten handlar om och sätter den i ett sammanhang.

Exempel 2: innehållsförteckning och rubriker (utdrag ur rapport)

Minska och motverka segregation.....	87
Segregationsbegreppet	87
Forskningen pekar på att segregationen har ökat	88
Stora skillnader i inkomstnivå	88
Stor andel trångbodda.....	90
Hög tillgång till kollektivtrafik	91
Uppväxtvillkor har betydelse för elevers skolresultat.....	91
Lika vanligt att vara medlem i ett politiskt parti	92
Högre otrygghet och utsatthet för brott	93

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur innehållsförteckningen till rapporten **Lämna ingen utanför. Statistisk lägesbild av genomförandet av Agenda 2030** visar avsnittsrubriker som genom att vara beskrivande hjälper läsaren att få en god uppfattning om vad respektive kapitel handlar om och dessutom var man hittar vad. Rubrikerna gör det lättare för läsarna att bedöma om rapporten är intressant för dem samt orientera sig.

Exempel 3: innehållsförteckning och rubriker (utdrag ur rapport)

Diskriminering.....	34
En av tre har upplevt diskriminering	34
Nekad jobb trots meriter – vanligaste formen av diskriminering.....	35
Stor skillnad beroende på arbetsförmåga	35
Kvinnor upplever oftare mobbning eller trakasserier.....	36

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur innehållsförteckningen till rapporten **Situationen på arbetsmarknaden för funktionsnedsatta** visar avsnittsrubriker som genom att vara beskrivande hjälper läsaren att få en god uppfattning om vad respektive kapitel handlar om och dessutom var man hittar vad. Rubrikerna gör det lättare för läsarna att bedöma om rapporten är intressant för dem samt orientera sig.

Exempel 4: rubrik, disposition och layout (utdrag ur brev till uppgiftslämnare)

Vinter och vår 2025
Undersökningarna av
levnadsförhållanden

Identifierande beteckning

Ange det här numret
om du kontaktar oss.

Undrar du över något?
Kontakta oss gärna!

Öppettider uppgiftslämnarservice
Måndag–torsdag: 8.00–21.00
Fredag: 8.00–17.00
Söndag: 16.00–21.00

Frågor om undersökningen
010-479 62 00
ulf@scb.se

Postadress
SCB
Solina strandväg 86
171 54 Solna

Hur lever vi i Sverige?

Hej! Du har blivit utvald att delta i Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). ULF handlar bland annat om din sysselsättning, hälsa, ekonomi, vad du gör på fritiden och hur du bor.

Undersökningen har genomförts varje år sedan mitten av 1970-talet efter beslut av riksdagen. Det innebär att vi kan visa på skillnader över tid. Eftersom det är en europeisk undersökning kan vi även göra jämförelser mellan olika länder.

Resultaten visar skillnader i levnadsförhållanden mellan olika befolkningsgrupper och används exempelvis för att följa upp FN:s globala mål för en hållbar utveckling.

Språkdrag: läsarservice (L) och disposition (D)

Utdraget ur introduktionsbrev till ULF innehåller flera goda exempel:

- Intresseväckande rubrik "Hur lever vi i Sverige?" (L)
- Det viktigaste först: "Du har blivit utvald att delta i ...". Mottagarna får tidigt svar på frågan "Varför har jag fått det här?" (D)
- Luftig layout med korta stycken (D, L)
- Kontaktinformationen är utlyft i vänstermarginalen för att synas och hittas lättare (D, L)

Exempel 5: rubrik (utdrag ur statistiknyhet)

Månatlig indikator över hushållens konsumtionsutgifter, maj 2025

Minskad hushållskonsumtion i maj 2025

Statistiknyhet från SCB 2025-07-10 8.00

Hushållens konsumtion minskade med 1,2 procent i maj 2025 jämfört med april 2025, mätt i säsongrensade tal. Jämfört med maj 2024 ökade hushållskonsumtionen med 0,6 procent, mätt i fasta priser och kalenderkorrigerade tal. Under den senaste tremånadersperioden ökade konsumtionen med 1,6 procent jämfört med samma period föregående år, mätt i fasta priser och kalenderkorrigerade tal.

Språkdrag: Läsarservice

Utdraget ur statistiknyheten **Minskad hushållskonsumtion i maj 2025** visar en beskrivande rubrik som lyfter fram det viktigaste budskapet i statistiknyheten.

Exempel 6: underrubrik (utdrag ur statistiknyhet)

Orderingången minskade på årsbasis

På årsbasis minskade den totala orderingången med 2,4 procent i jämförelse med maj 2024, i kalenderkorrigerade tal. Orderingången från kund i Sverige minskade med 5,7 procent och från kund i utlandet minskade den med 0,5 procent.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur statistiknyheten **Industrins orderingång och omsättning, maj 2025** visar en beskrivande underrubrik, "Orderingången minskade på årsbasis" som sammanfattar det viktigaste budskapet i stycket som följer.

Exempel 7: rubrik (utdrag ur rapport)

Andel personer med funktionsnedsättning varierar beroende på hur man frågar – nedsatt arbetsförmåga är mer robust

För SAPF innebär övergången till en ny fråga 2022, samt justering av frågan 2023, att undersökningen använder olika frågor för att avgränsa personer med funktionsnedsättning tre år i rad. Eftersom frågans formulering påverkar både hur stor andel i befolkningen som har en funktionsnedsättning och sammansättningen på den grupp man mäter, påverkas också jämförbarheten över tid. Tabell 1 nedan redovisar de frågor som användes för att avgränsa personer med funktionsnedsättning 2021–2023.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur innehållsförteckningen till rapporten **Situationen på arbetsmarknaden för funktionsnedsatta** visar en fyllig, beskrivande rubrik som sammanfattar huvudbudskapet i avsnittet som följer.

Exempel 8: disposition och metatext (utdrag ur rapport)

Inledning

Undersökningen om Befolkningens it-användning (BITA) är en årlig undersökning som genomförs på uppdrag av Sveriges riksdag. Den omfattar ett urval av Sveriges befolkning som är 16 år eller äldre och täcker flera områden inom it-användning, såsom internetanvändning, e-förvaltning¹, e-handel, digitala färdigheter, sakernas internet² och grön it.

Denna rapport presenterar utvalda resultat om hur individer i åldern 16 år eller äldre använder webbplatser från statliga myndigheter, kommuner, regioner eller offentlig sektor. Syftet med rapporten är att ge en kortfattad redovisning av dessa resultat.

Befolkningens it-användning (BITA) tillhör Sveriges officiella statistik och har publicerats årligen sedan 2003. Årets undersökning genomfördes under våren 2024 och finansierades delvis av EU:s statistikorgan Eurostat.

Språkdrag: läsarservice och disposition

Utdraget ur rapporten **Befolkningens it-användning 2024. E-förvaltning** visar en läsartillvänd disposition som förklarar vad rapporten är och sätter den i ett sammanhang. Det andra stycket är ett exempel på läsarservice genom metatext som sammanfattar rapportens innehåll och syfte.

Exempel 9: disposition och layout (utdrag från scb.se)

Lämna uppgifter

Du som har blivit kontaktad av oss är utvald att delta i en undersökning! Vi hoppas att du tar dig tid att besvara den.

Vi tar emot uppgifter från privatpersoner, företag och offentlig sektor. För att få mer information om din undersökning och svar på vanliga frågor kan du följa någon av länkarna längre ner på sidan.

För privatpersoner

Du hittar information om alla undersökningar för privatpersoner och inloggning här:

[Privatpersoner](#)

[Vanliga frågor](#)

För företag

Du hittar information om alla undersökningar för företag och inloggning här:

[Företag](#)

[Vanliga frågor](#)

Språkdrag: läsarservice och disposition

Utdraget från ingången **Lämna uppgifter** är ett exempel på en läsartillvänd webbsida med tydlig disposition och luftig layout.

Exempel 10: disposition, rubrik och layout (utdrag från Inblick)

Om du blir sjuk

2025-07-09

Meddela så snart det är möjligt din närmaste chef att du är sjuk. Det är inte tillåtet att ta ut flex eller semester i stället för sjukdom.

Sjukanmälan

För att sjukanmäla dig mejlar du din chef samt [*Sjukanmälan till HR-Ö](#).

Språkdrag: läsarservice och disposition

Utdraget från Inblicks sida **Sjuk** är har läsartillvänd disposition där det viktigaste kommer först, tydlig rubrik samt luftig layout.

Exempel 11: faktaruta (utdrag ur rapport)

Förslag till justering av SCB:s uppdrag

SCB har i och med erfarenheter som inhämtats under uppdragets gång förslag på hur justeringar av leveranstidpunkter skulle kunna förbättra såväl effektiviteten i uppdragsarbetet som användningen av uppdragsleveranserna.

SCB föreslår att regeringsuppdraget "Handlingsplan för Sveriges genomförande av Agenda 2030 och uppdrag att följa upp genomförandet av agendan" justeras enligt följande:

- Den statistiska lägesbilden 2020, som SCB ska leverera inom ramen för regeringsuppdraget om samordning av den statistiska uppföljningen av genomförandet av Agenda 2030 i Sverige, kan göras i form av en tematisk redovisning av principen om att inte lämna någon utanför. Lägesbilden ska levereras senast den 1 november 2020.
- SCB ska under 2021 leverera en statistisk lägesbild 15 mars och en delredovisning av samordningsuppdrages genomförande 1 oktober 2021. Den senare ska innehålla ett förslag till fortsatt uppföljning till 2030. Förslaget ska tas fram i dialog med regeringen.
- SCB ska en gång om året publicera en nationell indikatorlista. Listan kan uppdateras mellan publiceringar och i samråd med indikatoransvariga myndigheter och departement.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige Delredovisning av den statistiska uppföljningen, mars 2020** som visar hur man kan lyfta fram särskilt viktig information genom att lägga den i en faktaruta.

Exempel 12: metatext (utdrag ur rapport)

Redovisning av uppdraget

I det här kapitlet redovisas hur SCB under senaste 12 månaderna har genomfört regeringens uppdrag att samordna utveckling, produktion och tillgängliggörande av den statistiska uppföljningen av genomförandet av Agenda 2030 i Sverige. Kapitlet avslutas med förslag på hur SCB:s kommande redovisningar av uppdraget kan utvecklas.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige Delredovisning av den statistiska uppföljningen, mars 2020** visar hur man med hjälp av metatext guidar läsaren till vad kapitlet handlar om.

Exempel 13: metatext (utdrag ur rapport)

Sammanfattning

I denna rapport redovisas en framskrivning av Sveriges befolkning för perioden 2025–2070. Folkmängden beräknas öka, men i en långsammare takt än tidigare.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Sveriges framtida befolkning 2025–2070** visar hur man med hjälp av metatext guidar läsaren till vad kapitlet handlar om.

Exempel 14: faktaruta (utdrag ur rapport)

Dagens regelverk antas fortsätta gälla

I framskrivningen antas de regelverk som gäller idag att fortsätta gälla. Det innebär exempelvis ett antagande om att alla personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet utvandrar år 2026, då direktivet upphör att gälla och dessa personer inte längre har rätt att vara folkbokförda i Sverige. Detta antagande leder till en högre utvandring än invandring år 2026. Kompletterande beräkningar har gjorts med alternativa antaganden för utvandringen i denna grupp.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Sveriges framtida befolkning 2025–2070** visar hur man med hjälp av metatext guidar läsaren till vad kapitlet handlar om.

Exempel 15: ingress och punktlista (utdrag från scb.se)

Så gör vi statistik

Sverige började föra statistik över befolkningen redan 1749. Första gången vi räknade fram folkmängden blev den knappt 1,8 miljoner. Det var mycket lägre än vad statsmakterna hade hoppats på. I dag vet vi, tack vare löpande statistik som SCB tar fram, att vi sedan 2017 är över 10 miljoner personer i Sverige.

För att göra statistik finns metoder för att samla in, bearbeta och analysera siffermaterial. Det finns flera olika typer av statistiska undersökningar:

- En registerbaserad undersökning baseras på uppgifter som redan har samlats in och finns i register eller listor.
- En totalundersökning görs genom att vi samlar in svar från alla personer eller företag i den grupp som statistiken ska gälla.
- En urvalsundersökning görs genom att vi drar lott för att välja ett urval personer eller företag och samlar in svaren direkt från dem. Urvalsundersökningar används ofta om frågor som inte går att hitta svar på i några register.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget från webbsidan **Så gör vi statistik** visar hur man kan underlätta läsningen med luftig layout, ingress och punktlista.

Exempel 16: metatext (utdrag från scb.se)

Uppdaterad framskrivning för åren 2025–2070

I det här kapitlet beskrivs resultaten från befolkningsframskrivningen för åren 2025–2070. De långsiktiga antagandena är desamma som i föregående framskrivning, från 2024, men antagandena för de närmast kommande åren har setts över. Här redovisas det förväntade antalet födda, döda, invandrare och utvandrare och hur stor folkmängden beräknas vara i framtiden. Dessutom beskrivs åldersstrukturen vissa år.

Språkdrag: läsarservice

Utdraget ur rapporten **Sveriges framtida befolkning 2025–2070** visar hur man med hjälp av metatext guidar läsaren till vad kapitlet handlar om.

Del 2: exempel på ordval

Exempel 17: värderande formuleringar (utdrag ur hemställan)

I samband med riktlinjernas tillämpning blev behovet av en översyn ännu mer påtagligt. Nuvarande benämningar och indelningar i statistikområden enligt statistikförordningens bilaga hänför sig till stora delar från 1990-talets statistikreform. De är inte alltid ändamålsenliga för att uppfylla det första kvalitetskriteriet, relevans, enligt 3a § lagen (2001:99) om den officiella statistiken (hädanefter statistiklagen), dvs. att tillgodose statistik användarnas nuvarande och potentiella behov. Nuvarande terminologi är också i många fall föråldrad eller missvisande vilket inte är i linje med det femte kvalitetskriteriet, tillgänglighet och tydlighet, i 3a § statistiklagen, dvs. hur användarna kan få tillgång till, använda och tolka uppgifter.

Utdrag ur: Hemställan om ändring i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken (bilagan)

I hemställan där SCB ger ett förslag på en förändring passar det med värderande formuleringar i kombination med ett relativt formellt språk för att motivera förslaget, men självklart utan att ge avkall på saken: "mer påtagligt", "inte alltid ändamålsenliga", "i många fall föråldrad eller missvisande".

Exempel 18: värderande formuleringar (utdrag ur remissvar)

SCB välkomnar föreskrifter om inlämnande av inkomstskatterapport enligt lagen (2023:340) om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter. SCB delar Bolagsverkets syn på att inkomstskatterapporterna i första hand bör lämnas in elektroniskt, enligt samma standard som finns framtagna enligt genomförandeförordningen och som ska tillämpas vid upprättandet av rapporten. Det är också positivt att dotterföretag och filialer ges möjlighet till elektronisk ingivning, även om EU-standarderna inte är obligatorisk för just dessa företagskategorier.

Att behålla det standardiserade formatet från upprättandet även vid registreringen gör att formatet kan nyttjas effektivt för fler parter i samhället. Elektronisk ingivning enligt standardiserat format bidrar alltså till möjlighet till återanvändning av digitalt inlämnade uppgifter och ligger i linje med förordning (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag.

SCB ser en stor potential i att kunna återanvända informationen från digitala inkomstskatterapporter. Elektronisk ingivning till Bolagsverket gör att SCB kan nyttja den standardiserade informationen även för statistikframställning. Detta kan få en positiv påverkan på kvaliteten i den officiella ekonomiska statistiken, varför SCB tillstyrker förslaget på ny föreskrift.

Utdrag ur **SCB:s remissvar till Föreskrifter om inlämnande av inkomstskatterapport enligt lagen (2023:340) om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter**

I remissvar där SCB ger sin syn på ett förslag på en förändring passar det med värderande formuleringar i kombination med ett relativt formellt språk för att motivera synen, men självklart utan att ge avkall på saken: "SCB välkomnar", "SCB delar Bolagsverkets syn", "Det är också positivt", "SCB ser en stor potential".

Exempel 19: direkt tilltal och vardagsnära språk (brev till uppgiftslämnare)

Direkt tilltal, vardagsnära språk men fortfarande saklig ton passar i brev till uppgiftslämnare.

<https://www.scb.se/contentassets/b06ed4434f5144e19a93b8c60421f7eb/2025-01-24/ulfbrevsvenska2025.pdf>

Exempel 20: statistiska termer (utdrag ur kvalitetsdeklaration)

1.2.1 Objekt och population

Befolkningsframskrivningarnas målobjekt är personer som kommer att vara folkbokförda i Sverige. Observationsobjektet är vår beräkning av personer som kommer att vara folkbokförda i Sverige. Framskrivningen baseras på hittillsvarande statistik om befolkningens sammansättning och på modeller för att prognosticera en målpopulation för respektive år 2025–2070.

Framskrivningen görs under antagandet att inget förändras mot det som vi idag kan förutse, vad avser både inhemska och andra länders politiska beslut, internationella konflikter etc. De många användarnas eventuellt speciella behov innebär att intressepopulationerna kan skilja sig från vår målpopulation. Framskrivningar med alternativa modeller och antaganden kan framställas av SCB på uppdrag.

Utdrag ur: **Kvalitetsdeklaration Befolkningsframskrivningar 2025–2070**. Kvalitetsdeklarationer innehåller fördjupande information och vänder sig till statistik användare med avancerade kunskaper. Där passar att använda statistiska termer som "målobjekt", "observationsobjekt", "framskrivning" och "intressepopulation" utan att förklara dem.

Exempel 21: statistiska termer (utdrag ur statistikens framställning)

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De statistiska målstorheterna i befolkningsframskrivningarna är antal som beskriver demografiska egenskaper hos den framtida befolkning och framtida demografiska händelser. Med demografiska egenskaper avses kön, ålder och födelselandsgrupp. De demografiska händelserna är invandring, utvandring, död och barnafödande. De demografiska mått som redovisas är medellivslängd, åldersspecifikt fruktsamhetstal, summerat fruktsamhetstal, dödstal och utvandringstal.

2.2 Ramförfarande

Ramen som befolkningsframskrivningarna utgår ifrån är registret över totalbefolkningen (RTB). De objekt för vilka variabelvärden observeras är poster i RTB där varje post motsvarar en person/händelse. Rampopulationen består av samtliga poster i RTB.

Utdrag ur: **Statistikens framställning - Befolkningsframskrivningar - Regionala befolkningsframskrivningar 2024–2070** Samma gäller i statistikens framställning: "målstorheter", "ramförfarande".

Exempel 22: allmänspråk (utdrag ur snabba fakta)

Snabba fakta

Befolkningsprognos för Sverige

Senast uppdaterad: 2025-04-15

I januari 2017 blev vi fler än 10 miljoner invånare. År 2041 beräknas folkmängden passera 11 miljoner. År 2070 kommer vi att vara 11,8 miljoner.

En befolkningsprognos är en beräkning av hur stor befolkningen kommer att bli i framtiden. För att få fram siffran gör vi en uppskattning av hur många som kommer att födas och dö, och hur många som kommer att invandra till och utvandra från Sverige.

 [Fakta: Vad används befolkningsprognoserna till?](#)

Utdrag ur: **Befolkningsprognos för Sverige** (snabba fakta). Snabba fakta vänder sig till vardagsanvändare. Där passar ett enkelt och vardagsnära språk utan statistiska termer: "befolkningsprognos" istället för framskrivning, samt en (förenklad) förklaring på allmänspråk.

Exempel 23: allmänspråk (utdrag ur kort analys)

Flest flyttar i augusti

Publicerad: 2018-08-29

Under 2017 flyttade 1,2 miljoner personer inom Sverige. De längre flyttarna mellan två län görs främst av yngre personer. Under augusti så sker de flesta flyttarna under ett år i Sverige.

Under 2017 skedde 1 456 534 inrikes flyttar vilket var en ökning med 4 procent, jämfört med 2016. De flesta flyttade bara en gång under 2017, men cirka 14 procent, eller 171 164 personer flyttade två eller fler gånger. Totalt flyttade 1 248 506 personer vilket var en ökning med 3 procent jämfört med 2016. Cirka var 8:e person i Sverige gjorde en inrikes flytt under 2017.

Utdrag ur: **Flest flyttar i augusti under 2017** (kort analys). Kort analys vänder sig till vardagsanvändare. Där passar ett enkelt och vardagsnära språk utan statistiska termer, till exempel används här allmänspråkets "flytt" istället för den statistiska termen "flyttning".

Exempel 24: informellt språk och ledig stil (utdrag från Instagram)

Exempel på inlägg på Instagram. Instagram vänder sig till vardagsanvändare varför en ledig stil passar. Här använder SCB informellt språk i rubriken, man kan till och med vitsa. I övriga delar av inlägget är det dock neutral stil och sakligt språk som gäller.

Exempel 25: informellt språk och ledig stil (utdrag från Instagram)

Exempel på inlägg på Instagram. Instagram vänder sig till vardagsanvändare varför en ledig stil passar. Här använder SCB informellt språk i rubriken. Man kan även använda engelska som här, trots att vi annars ska använda enbart svenska ord så långt det är möjligt när vi skriver på svenska. I övriga delar av inlägget är det dock neutral stil och sakligt språk som gäller.